

Cursus van Tinley: Gedragmatige invloeden bij het fokken van honden

In juni/juli van dit jaar volgde ik de cursus Gedragmatige invloeden bij het fokken van honden bij de Tinley Academie. In dit artikel geef ik een review en een globaal idee van de inhoud; ik kan hier natuurlijk niet de hele cursusinhoud prijsgeven dus ik zou zeggen: doe de cursus indien je interesse voor het onderwerp hebt.

De 2 praktijkdocenten, Jeannette Bout (l) en Jantine Veldhuyzen (r)

Opzet van de cursus

De cursus bestaat uit 4 avonden met lessen via Zoom, dus het is heerlijk vanuit de luie stoel te volgen. Twee lessen bestaan uit de fase voor de geboorte, te weten selectie van ouderdieren, met hierin ook aandacht voor genetica en epigenetica, en dracht en bevalling. De laatste 2 lessen gaan over de periode na de geboorte waarbij een les wordt besteed aan de nestperiode en een aan de overdracht naar de pupkoper(s).

De lessen worden theoretisch ingeleid door Marij Stolp, een van de docenten die dat onderhoudend en enthousiast doet. Daarna volgt steeds een praktisch gedeelte waarin de praktijkdocenten vertellen over hun aanpak.

De praktijkdocenten zijn Jantine Veldhuyzen, jachthondeninstructeur, en zij werkt en fokt met Duitse Staande Draadharen, en Jeannette Bout, paraveterinair, en zij werkt en fokt met Tervuerense herders uit africhtingslijnen. Juist deze directe koppeling met de praktijk maakt de cursus interessant!

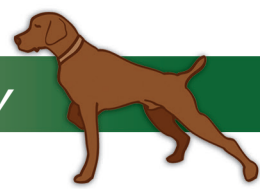
Dit alles wordt begeleid met een online platform waarin een groep voor deze cursus is aangemaakt. Hierin worden interessante links en documenten gedeeld en kunnen vragen worden gesteld.

De theorie

In de theoretische lessen is de wetenschap het vertrekpunt. Naast genetica en epigenetica wordt ook aandacht

besteed aan een stuk geschiedenis over de domesticatie van honden. Bij de selectie van ouderdieren gaat het vanzelfsprekend veel over gezondheid, maar ook over gedrag. Opvallend, want in de huidige wetgeving -Besluit houden van dieren- wordt niet over gedrag gerept.

Mijns inziens is het heel erg terecht dat er juist over de gedragmatige invloeden op de fokkerij een hele cursus wordt besteed. De wetenschap is er duidelijk over: hoewel er nog veel te onderzoeken is, is bewezen dat externe factoren het DNA van pups ongunstig kunnen beïnvloeden. Het is daarmee interessant om met andere ogen naar dekking en dracht te kijken; het gedrag rond deze gebeurtenissen heeft dus

invloed op het DNA van de pups. Bij de theorie over de nestperiode komen onder andere early neurological stimulation (ENS) en early scent introduction (ESI) aan de orde, van belang voor jachthonden.

Omdat ik al enkele opleidingen en cursussen op het gebied van o.a. erfelijkheid, voortplanting, gedrag, leerprincipes, voeding en gezondheid heb gevolgd, is een groot deel van de theoretische stof herhaling. Toch vind ik dat niet bezwaarlijk. Herhaling is goed om de kennis weer op te frissen, en het is altijd prettig om de stof weer van iemand anders overgedragen te krijgen. Daarbij bekijk ik de cursus nu sowieso met andere ogen omdat ik momenteel een drachtige teef in huis heb. De bevalling is zo'n twee weken na het einde van de cursus en dat maakt dat ik weer helemaal actueel ben.

Praktijk

In de praktijklessen vertellen Jantine en Jeanette bevolgen over hun kijk op de wetenschap van het fokken van honden en hun aanpak voor de gehele periode van selectie dekru tot uitvliegen van de pups.

Jantine geeft een voorbeeld van een epigenetische verandering: uit onderzoek bij muizen blijkt dat de afkeer van een bepaalde geur van vader muis is overgedragen op kinderen tot in de tweede generatie, zonder dat moeder muis (behalve de dekking) of kinderen contact met vader hadden gehad. Je zult maar een dekru kiezen met een afkeer voor kraaien, dan wordt het voor de nieuwe pup eigenaren wellicht hard werken voor de markeer! Jantine gaat ook in op de trainbaarheid van de hond. Bijzonder is dat de aanpak voor jachthonden en herders niet wezenlijk verschilt, al zijn er natuur-

Anita Hoogendoorn maakt gebruik van early scent introduction (ESI) bij haar pup

lijk wel andere accenten. Jeanette gaat dieper in op de keuze van de ouderdieren. Haar honden doen zwaar werk en ze kijkt

dan ook naar belastbaarheid, zelfverzekerdheid tijdens het werk, welke africhtingsmethoden zijn gebruikt en liefst ziet ze zelfs filmpjes van de ouderdieren als pup. Vanzelfsprekend komt er nog veel meer aan de orde, maar zoals eerder gezegd, als je alles wilt weten: volg de cursus!

En inderdaad, binnen twee weken na de cursus is mijn teef bevallen van een reutje. Mijn derde nest is dus mini, maar niet minder bijzonder. Het reutje heet Hauke en blijft hier wonen. Met de bevestiging vanuit de cursus en de resultaten met het vorige nest krijgt hij dezelfde behandeling. ENS kende ik al, en paste ik ook al eerder toe. ESI deed ik ook al, alleen wist ik

niet dat het zo heette. Mijn vriezer bevat speciaal voor dit doel zo'n tien wildsoorten. Dat leg ik om de beurt in de werpkist vanaf dag twee tot ca. drie weken, op de momenten dat de moeder even een ommetje maakt. Alleen bij de kraai kruipt Hauke de eerste keer weg en dat maakt dat ik het vaker aanbied. Sowieso komen alle wildsoorten meerdere keren aan de beurt. Met beide 'behandelingen', ENS en ESI, heb ik goede ervaringen: de verschillen tussen mijn eerste en tweede nest zijn groot. Wel of niet wetenschappelijk aangetoond, ik blijf erbij!

Tekst en foto's: Anita Hoogendoorn

Early neurological stimulation (ENS)